

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna**
Møtested: , Teamsmøte
Dato: 15.06.2022
Tidspunkt: 08:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Forvalterne vil innledningsvis redegjøre for sakene siden møteinnkallingen sendes ut såpass tett til møtet. I tillegg til saklisten vil også forvalterne legge fram noen saker til drøfting.

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Eli Grete Nisja
nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 2/2022	Budalen landskapsvernområde - søknad om tillatelse til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen		2022/1991
ST 3/2022	"Forollhogna - det hele fjellet" - prosjekt villrein fjellet som verdiskaper 2022		2018/20304

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/1991

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	2/2022	15.06.2022

Budalen landskapsvernområde - søknad om tillatelse til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget (AU) gir Synnedalsveien ved styreleder Per Erik Sørløkken dispensasjon fra Forskrift om Budalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1, til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Utformingen og gjennomføringen av parkeringsplassen skal skje i henhold til planskisse av 25.05.2022 og beskrivelsen av 30.05.2022 utarbeidet av Feste NordØst som er en del av vedtaket.
2. Tiltaket skal gjennomføres skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng, vegetasjon og vassdrag.
3. Når tiltaket er gjennomført skal det gis tilbakemelding til nasjonalparkstyret slik at det kan gjennomføres en sluttbefaring.
4. Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Hjemmel:

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, og i tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret av 15.06.2020

Begrunnelse:

Det er i avgjørelsen lagt vekt på at biltrafikken i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde og ferdselen til Forollhogna har økt vesentlig siden vernevedtaket i 2001. Vernemyndigheten må derfor kunne tillate en mindre utvidelse av parkeringsplass ved Hognarasten. Dette som avbøtende tiltak for å unngå at beitedyr blir forstyrret og seterbrukere hindret i sin næringsutøvelse som følge av bl.a. parkering langs seterveien og i terrenget.

En viss utvidelse av parkeringsplass vil imøtekomme de besøkende til seterdalen og nasjonalparken mht. parkeringsbehov, samtidig som det blir en kanalisering av besøkende til tilrettelagt område med informasjon, rasteplass og toalett. Ved utvidelsen av parkeringsarealet unngår man også kjørespor og terrengskader i naturområdene i nærhet av veien, og dermed vil dette også være et tiltak for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdet.

Dette vil imidlertid ikke være et tiltak som skal legge til rette for økt besøk og ferdsel til Forollhogna-toppen, men et nødvendig tiltak for å håndtere dagens parkeringssituasjon. Den nye parkeringsplassen legges vis a vis eksisterende parkeringsplass, og det skal etableres et vegetasjonsbelte av eier og busker mellom veien og parkeringsplassen for å dempe virkningen av grusplassen i natur- og kulturlandskapet.

Tiltaket gjennomføres i samarbeid med nasjonalparkforvaltningen og i forståelse med aktørene i Synnerdalen, og vurderes med dette å være i tråd med besøksstrategi for verneområdene i Forollhogna. Jf. øvrige vurderinger i saksframlegget.

Samlet sett vurderes tiltaket ikke å være i konflikt med verneformålet eller å ha negativ påvirkning av verneverdiene, og tiltaket vurderes derfor heller ikke å skape en negativ presedens for andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Budalen landskapsvernområde - søknad om tillatelse til etablering av parkeringsplass ved Hognarasten
- 2 Situasjonsplan Hognarasten FNØ220525.pdf

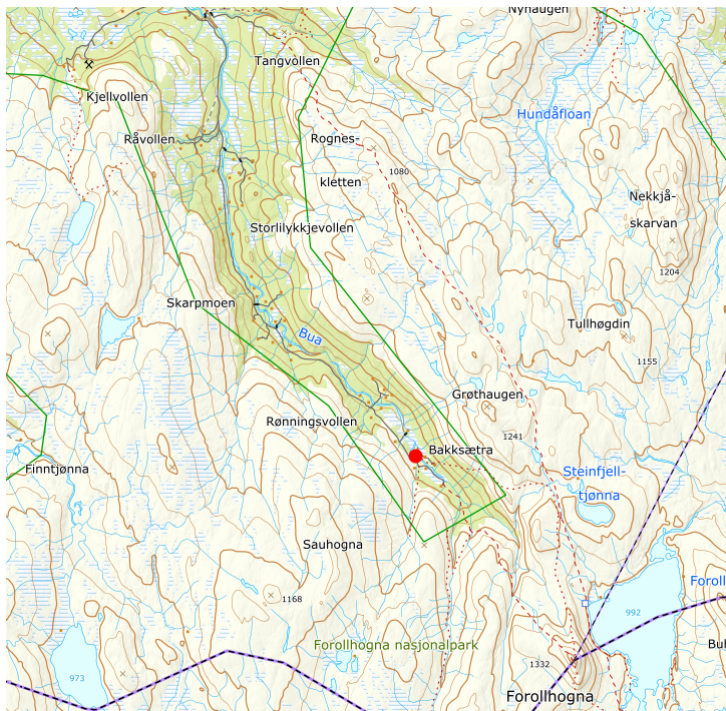
Andre saksdokumenter:

1. Besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna (2020)
2. Styresak 24/2019 om tillatelse til etablering av parkeringsplasser ved Såttåhaugen i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har mottatt søknad om tilrettelegging av parkeringsplass ved Hognarasten i Synnerdalen innenfor Budalen landskapsvernområde i Midtre Gauldal kommune, jf. kartutsnitt nedenfor. Søknaden skal behandles etter forskrift om Budalen landskapsvernområde.

Det er samtidig sendt byggesøknad for tiltaket til Midtre Gauldal kommune som skal behandle søknaden etter plan- og bygningsloven.

Hognarasten i Synnerdalen er marker med rød prikk.

Søknaden

Synnerdalsveien søker om tillatelse til å utvide parkeringsplassen ved Hognarasten i Synnerdalen, jf. skissen nedenfor.

Flyfoto som viser Hognarasten med eksisterende parkeringsplass, gapahuk, toalett (utedo), bord og benker, og plassering av info-tavle.

Ny parkeringsplass er prosjektert med plass inntil 11 biler vis a vis eksisterende parkeringsplass, og dette vil gi en samlet parkeringsplass for inntil 34 biler samt en plass for handicap-parkering.

Søknaden er godt beskrevet, og det vises derfor til søknaden med hensyn til bakgrunn og behov for utvidelse av parkeringsplassen, jf. vedlagte saksdokumenter.

Tiltaket er beskrevet slik:

Det søkes om tillatelse for å anlegge en ny parkeringsplass på sørsiden av Synnerdalsveien, vis a vis den eksisterende parkeringsplassen.

Den omsøkte parkeringsplassen vil omfatte et areal på 409 m². Etableringen vil bestå av små terrengjusteringer, grusing av plassen, samt etablering av 2 nye stikkrenner. Eksisterende buskvegetasjon vil flyttes til området mellom Synnerdalsveien og parkeringsplassen.

Ny parkeringsplass vil ha kapasitet til 11 oppstillingsplasser.

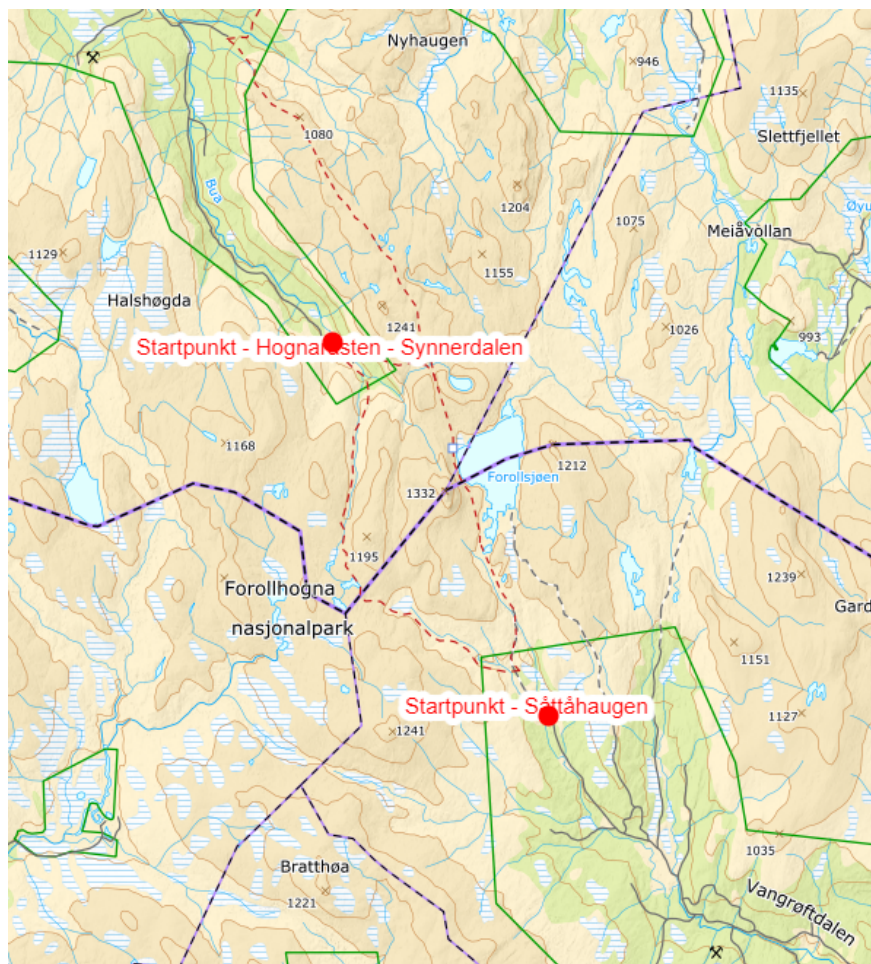
Det er Feste Nordøst as som fremmer søknaden på vegne av Synnerdalsveien. Tiltaket er i samarbeid med nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Andre saksopplysninger

Utvidelsen av parkeringsarealet er en del av et samlet tiltak for vedlikeholdsarbeid og oppgradering av selve startpunktet ved Hognarasten mht. eksisterende parkeringsplass, gapahuk, skilter og informasjonstavler. Det er nasjonalparkstyret som står for denne delen av tiltaket, og Miljødirektoratet har i 2022 bevilget kr 360.000 til hele tiltaket.

Det er to sentrale startpunkter for turutfarten til Forollhogna-toppen – fra hhv. Synnerdalen i Budalen og Såttåhaugen i Vangrøftdalen, jf. kartskisse nedenfor.

I 2019 ble det opparbeidet 2 nye parkeringsplasser for inntil 41 biler ved Såttåhaugen. Her er det skilting til parkering for Forollhogna, og tilrettelagt med rasteplass med 5 sett med bord/benker og utedo. Info-tavlene er satt opp og plakaten er under ferdigstilling for oppsetting nå i sommer.

Det er satt opp ferdselstellere ved stien på nord- og sør-siden, og tallene fra tellerne viser at de siste årene har ferdselen fra nordsiden har vært mer økende enn fra sørsiden.

Ferdselstellere ved stien til Forollhogna	2015	2021
Sør-siden	4450	3590
Nord-siden	2900	4600
Besøkende på toppen - samla tall fra ferdselsteller	7350	8190

Det er tilrettelagt en ny parkerings-plass ved Storbekjøya museumsseter som er ved innfarten til Budalen landskapsvernområde. Her er det tilrettelagt for parkering for inntil 20 biler, samt plass for buss. Videre er det skiltet til museumssetra, kulturstien og stien til Rogneskletten. Det blir satt opp informasjonstavler nå til sommeren hvor det gis opplysninger om både verneområdene og muligheter for turer og opplevelser i randområdet for nasjonalparken. Dette er tiltak for å kanalisere ferdselen til randområdene og fokuset bort fra Forollhogna-toppen, og i tråd med besøksstrategien.

Parkeringen utenfor veg er også brudd på både motorferdselsforskrift og vernebestemmelser.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Verneformålet med Budalen landskapsvernområde, §2, er:

Å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjøre en vesentlig del av landskapets egenart.

I vernebestemmelsene, § 3, heter det at «*området er vernet mot alle inngrep og tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapet art eller karakter, slik som for eksempel ... oppfylling, planering av masser, ... gravearbeider ... Opplistingen er ikke uttømmende*»

I § 3 Generelle unntak er vedlikehold av eksisterende veger, anlegg, o.l. angitt som tiltak som kan gjennomføres. Videre er selve vedlikeholdet og tilretteleggingen ved Hognarasten hjemlet i naturmangfoldloven § 47 om skjøtsel av verneområder.

I besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna er ferdselen til Forollhogna behandlet, og det er ikke ønskelig at det tilrettelegges for økt ferdsel. Samtidig peker Besøksstrategien på behovet for informasjon. Strategien for kanalisering av ferdsel er tilrettelegging i randsonen til verneområdene.

Myndighet

Søknaden om parkeringsplassen ved Såttåhaugen i Vangrøftdalen-Kjurrudalen landskapsvernområde ble behandlet som styresak 24/2019.

Søknaden om tilsvarende opparbeiding av parkeringsplass med tilhørende tilrettelegging ved Storbekjøya ble behandlet administrativt med bakgrunn i styresak 24/2019.

Søknaden om utvidelse av parkeringsplassen ved Hognarasten vurderes å være enklere enn parkeringsplassene ved både Såttåhaugen og Storbekjøya, men legges likevel fram for styrebehandling. I tråd med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret kan saken behandles av arbeidsutvalget.

Vurderinger

De tilrettelagte parkeringsplassene i både Synnerdalen og Vangrøftdalen er gjort for å kanalisere bilparkeringen for de som besøker området for å gå toppturen til

Forollhogna. Denne ferdselen var til stede før vernet, men har økt vesentlig etter at området ble vernet som nasjonalpark. Fokuset på Forollhogna som turmål er nok også blitt forsterket gjennom at navnet på nasjonalparken ble det samme som det høyeste fjellet i området. Selv om besøkstallet til Forollhogna-toppen ikke er stort sammenlignet med besøkstall i andre verneområder utenfor Forollhogna, oppleves likevel den økende biltrafikken og «vill-parkeringen» som utfordrende for bl.a. seterbrukere.

Stor ferdsel ser ut til å ha blitt en utfordring for villreintrekket øst-vest, og området her er utpekt som fokusområdet i NINA-rapport 1331 «Ferdse og bruk av Forollhogna villreinområde». Dette er også lagt til grunn i besøksstrategien for verneområdene i Forollhogna at det ikke er ønskelig med økt tilrettelegging for ferdsel inn i kjerneområdene for nasjonalparken av hensyn til villreinen. Besøksstrategien legger opp til tiltak og tilrettelegging i randsonen for verneområdene, og tilretteleggingen ved Storbekkøya er et slikt tiltak som også kan gi en lokal verdiskaping.

For å imøtekomme «misnøyen» med «villparkeringen» og manglende parkeringsplasser har forvalter sammen med både veilag og fjellstyre sett nærmere på å finne en løsning med å få ryddet opp og muligheten for å tilrettelegge parkeringsplass på et areal som likevel i en viss grad benyttes til «vill-parkering». Feste Nordøst ble engasjert for å finne en løsning og har laget en skisse som viser dagens parkeringsplass og forslag til ny plass for inntil 11 biler. Den nye parkeringsplassen er lagt vis a vis eksisterende parkeringsplass da to mindre plasser gir en bedre tilpasning til landskapet enn en stor parkeringsplass. For å dempe innsyn og påvirkningen av landskapet vil einer og busker bli flyttet fra områder som det anlegges parkering til kantsonen mellom veien og parkeringsplassen.

Formålet med å utvide parkeringsarealet ved Hognarasten er *ikke å tilrettelegge for økt ferdsel*, men å få kanalisert «vill-parkeringa» bort fra veikanter og beiteområder og inn på tilrettelagt areal. Samtidig får vi også en kanalisering av besøkende inn mot der det gis informasjon med verneområdet og ferdselsråd som i forhold til beitedyr og båndtvang, samt tilbudet om bruk av utedoen.

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet i området er godt kjent, og det er ikke behov for innhenting av ny kunnskap. Den planlagte parkeringsplassen (ca. 400 m²) vurderes å være av forholdvis beskjedent omfang, og tiltaket vil kunne beskytte annet terreng for kjøreskader. Tiltaket skal utføres på en skånsom måte og det skal så langt det lar seg gjøre benyttes stedegne masser.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna
sftlpost@statsforvalteren.no

Tolga 30.05.2022.

SØKNAD OM TILATELSE TIL ETABLERING AV PARKERINGSPLASS VED HOGNARASTEN.

Bakgrunnen for søknaden:

Hognarasten ligger i Synnerdalen, innenfor Budalen landskapsvernområde. Hognarasten er området der Synnerdalsveien ender. Området danner startpunktet for turer inn i nasjonalparken, spesielt til Forollhogna-toppen.

Figur 1: Ortofototet viser dagens parkeringsplass med utedo og gapahuk på elvesletta, på nordsiden av Synnerdalsveien.

I årene etter opprettelse av verneområdene i 2001 ble det på elvesletta på nordsiden av Synnerdalsveien tilrettelagt et område for parkering, gapahuk, utedo, bord med benker og info-tavler. Dette området utgjør dagens parkeringstilbud, og består av 23 biloppstillingsplasser, samt 1 HC-plass.

Med årene har ferdselen til Forollhogna økt, og kapasiteten på p-plassen er i dagens situasjon for liten på dager med stor utfart. På slike dager parkeres det på ikke tilrettelagte plasser langs Synnerdalsveien og ellers i terrenget rundt elvesletta. Den uorganiserte parkeringen medfører uønskede kjørespor i terrenget, og er til ulempe for verneverdiene i landskapsvernområdet. Det er melkeproduksjon på setrene i området ved Hognarasten, og storfe beiter i området. Den uorganiserte parkeringen medfører ulemper for beitebruken og hindrer god fremkommelighet for tankbil og traktorer til og fra setrene.

Det er også en ulempe for turfolket at bilene ikke kan parkeres på tilrettelagte og avklarte parkeringsplasser.

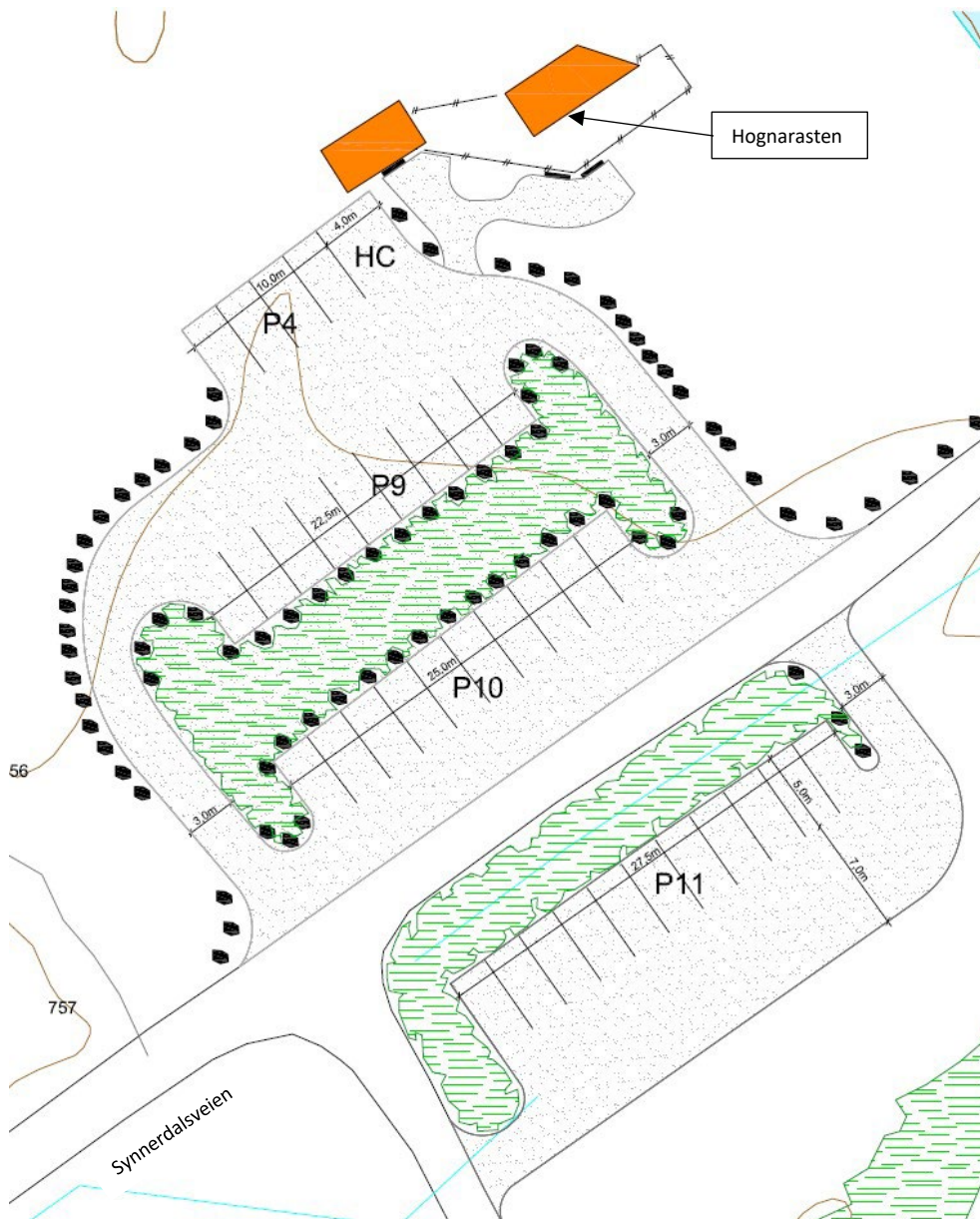

Figur 2: Bildet viser villparkeringen som finner sted når dagens parkeringsplass er fullt utnyttet.

Beskrivelse av tiltaket:

Det søkes om tillatelse for å anlegge en ny parkeringsplass på sørsiden av Synnerdalsveien, vis a vis den eksisterende parkeringsplassen.

Den omsøkte parkeringsplassen vil omfatte et areal på 409 m². Etableringen vil bestå av små terrengjusteringer, grusing av plassen, samt etablering av 2 nye stikkrenner. Eksisterende buskvegetasjon vil flyttes til området mellom Synnerdalsveien og parkeringsplassen. Ny parkeringsplass vil ha kapasitet til 11 oppstillingsplasser. (jf. fig.3).

Figur 3: Skissen viser nytt parkeringsareal på sørsiden av Synnerdalsveien, vis a vis den eksisterende parkeringsplassen.

Planstatus:

Søknaden om etablering av parkeringsplassen medfører at det må dispenseres fra LNF(R) formålet i kommuneplanens arealdel (2009-2021), samt fra kommuneplanens hensynssone - båndlegging som landskapsvernområde etter lov om naturvern.

Intensjonen med etablering av parkeringsplassen:

Intensjonen med den omsøkte etableringen av parkeringsplassen er å redusere konflikter knyttet til en friluftslivsbruk som allerede er etablert. Tilrettelegging for utøvelse av allment friluftsliv er i utgangspunktet i samsvar med de allmenne friluftslivshensyn som ligger bak bokstaven F (friluftslivsmål) i LNF-formålet. Tiltaket vil ikke medføre store terrenginngrep, kun legge til rette for kanalisert parkering på elvesletta. Etter noen år vil gress etableres i grusen og anlegget vil inngå som en del av elveslettelandskapet. Etableringen vil medvirke til at man unngår flere uønskede kjørespor i kulturlandskapet på elvesletta ved Hognarasten.

Parkeringsplassen vil hindre uønsket parkering ellers i området, og dermed bidra til å dempe konflikten med beitedyr og landbrukstrafikk. Den omsøkte etableringen vil gjennom dette også være fordelaktig for landbrukshensyn som ligger til grunn for bokstaven L (landbruk) i LNF-formålet.

Formålet med Budalen landskapsvernområde «er å ta vare på et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, der seterlandskapet med seterbebyggelse, setervoller og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart». Da er det vesentlig at parkering og ferdsel knyttet til friluftsliv kanaliseres slik at landbruksinteresser, setermiljø og kulturlandskap ivaretas.

Søknaden fremmes på vegne av Synnerdalsveien.

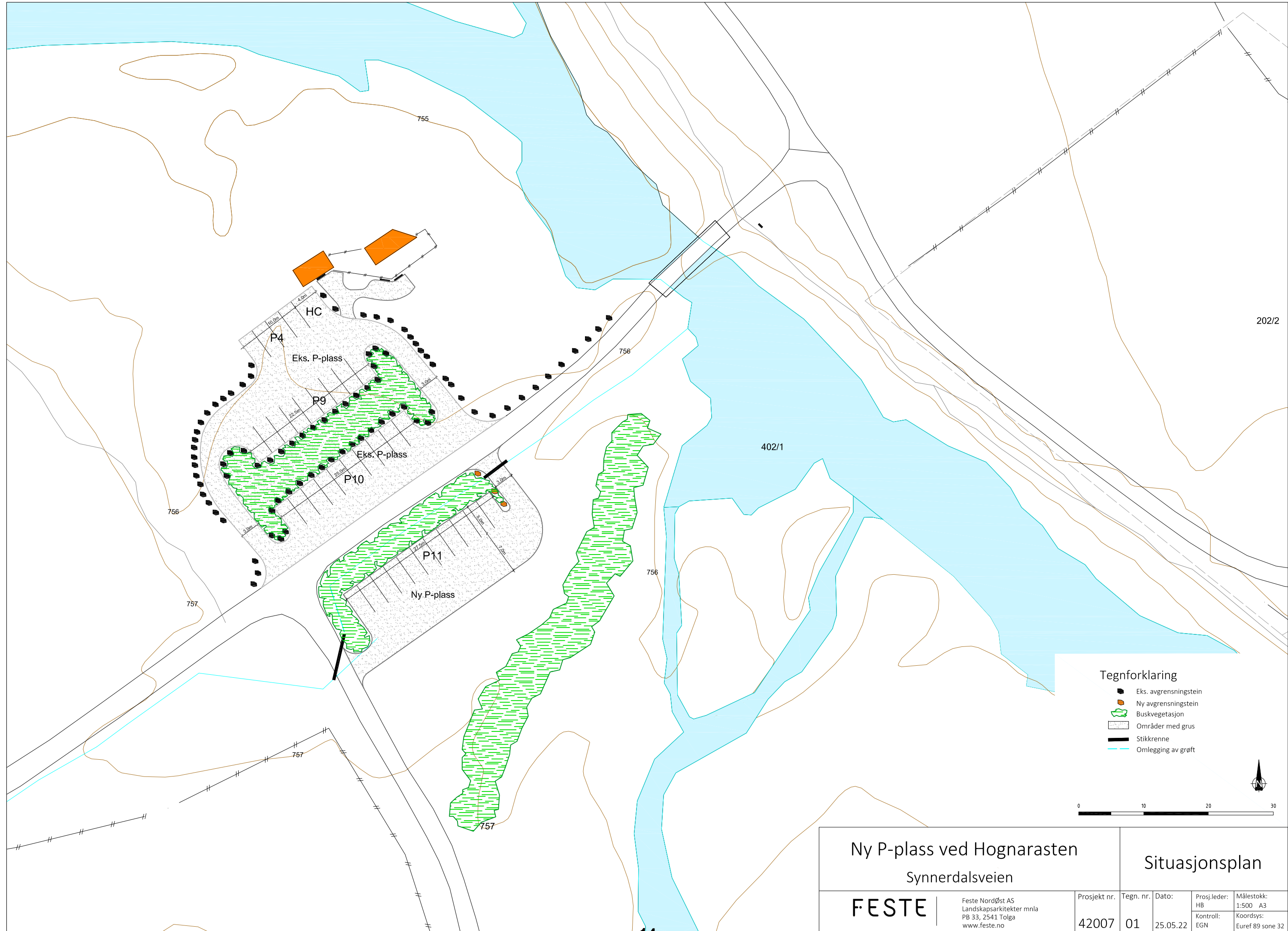
Med vennlig hilsen

Helge Bakke
Landskapsarkitekt mnl

Kopi: Synnerdalsveien v/leder Per Erik Sørløkken,
e-post: per.erik@sorlokken.no.

Tegnforklaring

- Eks. avgrensningstein
- Ny avgrensningstein
- Buskvegetasjon
- Områder med grus
- Stikkrenne
- Omlegging av grøft

Ny P-plass ved Hognarasten
Synnerdalsveien

Situasjonsplan

FESTE	Feste Nordøst AS Landskapsarkitekter mmla PB 33, 2541 Tolga www.feste.no	Prosjekt nr.	Tegn. nr.	Dato:	Prosj.leder:	Målestokk:
		42007	01	25.05.22	HB	1:500 A3
					Kontroll:	Koordsys:
					EGN	Euref 89 sone 32

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/20304

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	3/2022	15.06.2022

"Forollhogna - det hele fjellet" - prosjekt villrein fjellet som verdiskaper 2022

Innstilling til vedtak:

Arbeidsutvalget for Forollhogna slutter seg til disponering av midler for til om slutføring prosjektmidler jf. prosjektbeskrivelser i 2022.

Disponering midler villrein fjellet som verdiskaper, slutføring 2022

Hovedprosjekt	200 000
Turapp/alternative turmål	60 000
Gruvåsen	40 000
Delprosjekt	
Budal Bygdeutvikling	178 000
Foskleiva/Fossgruva - Dalsbygda	170 000
Gamle ferdselsveier - Farmannsfjellet	126 000
Sum:	774 000

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Søknad om tilskudd til prosjekt i verdensarvområde - Os kommune
- 2 Tilsagn 2022
- 3 Budsjett og handlingsplan 2022
- 4 Avtale_NP styret Forollhogna og Rådhuset Vingelen 2022
- 5 Delrapport 15.02.2022
- 6 Foskleiva-gruva - Program 2022 .pdf

Andre saksdokumenter:

Saksopplysninger

Verdiskapningsprogrammet i regi av Miljødirektoratet har hatt en prosjektperiode på 5 år (2017-2021). Nasjonalparkstyret for Forollhogna søkte og fikk tilsagn om prosjektmidler gjennom programmet og er samlet prosjektleder med ett hovedprosjekt, samt 3 delprosjekt i Budal, Kvikne/Soknedal, og Dalsbygda. Opprinnelig sluttrapporteringsfrist var satt til **01.12.2021**, men grunnet bla. pandemi som har resultert i forsinkelser og nedsatt fremgang har Nasjonalparkstyret søkt og fått utsettelse om sluttrapportering til Miljødirektoratet innen **01.12.2022**. Status om prosjektet ble gitt nasjonalparkstyre i møte den 11.02.2022 på Berkåk som grunnlag for delrapport til Miljødirektoratet (vedlegg 5).

Vurderinger av disponering av prosjektmidler for slutføring 2022

Hovedprosjekt

Samarbeid med Norsk villreinsenter Sør. Slutføring av prosjektmidler jf. avtale.

Budal Bygdeutvikling

Oppfølgingsmøte med Budal bygdeutvikling 07.04.2022

- Mottatt prosjektplan og budsjett for slutføring av prosjektmidler (vedlegg 3).
- Plan og kostnadsoverslag vurderes til å være innenfor prosjektformålet.

Foskleiva/Fossgruva

Oppfølgingsmøte med prosjektgruppa 18.05.2022

- Mottatt prosjektplan for slutføring av prosjektmidler (vedlegg 6).
- Plan og kostnadsoverslag vurderes til å være innenfor prosjektformålet.

Gruvåsen – Etter avklaringer for delprosjekt i Foskleiva/Fossgruva, gis det anledning til å inngå i samarbeidsprosjekt med Os kommune, verdensarvrådet v/verdensarvkoordinator, Rørosmuseet og lokale aktører. Her foreligger det allerede kostnadsoverslag og finansiering mtp. egeninnsats (vedlegg 1 og 2). Gruvåsen er omtalt i besøksstrategien.

Farmannsleia Kvikne/Soknedal

Det foreligger en tiltaksplan for slutføring av prosjektet, og Soknedal fjellstyre tatt på seg gjennomføring. Saken har vært oppe til behandling i fjellstyret i møte den 13.06.2022 og referert nasjonalparkforvalter.

Utbetaling av prosjektmidler i delprosjektene skjer etter sluttrapportering, dvs. etter synliggjøring kostnader og egeninnsats. Egenandelinnsatsen er satt til 50% i prosjektet.

Andre saksopplysninger

Outdooractive

Helt siden oppstart med arbeidet med besøksstrategi, inngikk Nasjonalparkstyret for Forollhogna avtale med applikasjonen TurApp.no med lansering i 2015. Nasjonalparkstyret drifter og eier innholdet. Formålet med avtalen var at man kunne utvikle alternative turer i randsonen av nasjonalparken som et ledd i oppfølging av besøksstrategi, som avbøtende tiltak etter NINA-rapport 1331, ferdsel og bruk av Forollhogna villreinområde. I 2016 skiftet TurApp navn til Outtt, bla. annet for å rekke ut til et internasjonalt marked. Løsningen utviklet seg fra å være et gratistilbud til å bli en betalingsløsning. I 2020 ble Outtt kjøpt opp av et tysk selskap under navnet Outdooractive. Nasjonalparkstyret har fremdeles avtale med applikasjonen med årlige driftskostnader. Outtt er omtalt i Besøksstrategien, og har vært

vektlagt i prosjektarbeidet også i forbindelse med «villrein fjellet som verdiskaper» ved utviklingen av nye turmål i de ulike prosjektene.

Parallelt med utviklingen av tur-applikasjonen, har Miljødirektoratet lansert ny merkevare for Norges nasjonalparker, deriblant egen designmanual, samt utvikling av nye besøksrettede hjemmesider for de store verneområdene. I tillegg har de store verneområdene i Innlandet inngått et større samarbeid og rammeavtale med Ut.no (Den norske turistforeningen i samarbeid med Statskog, Friluftsrådernes Landsforbund, Miljødirektoratet og Kartverket. Ut.no finnes også tilgjengelig som applikasjon.

Antall visninger og nedlastninger for turer som eies og driftes av nasjonalparkstyret i Outdooractive er av beskjedne karakter. Det er innkommet tilbakemeldinger på at løsningen er lite brukervennlig, samt at betalingsvilligheten for å ta løsningen i bruk er liten. Det vurderes at bruk av outdooractive er lite formålstjenlig med hvordan applikasjonen har utviklet seg, herunder hvilke brukergrupper og målgrupper nasjonalparkstyret ønsker å nå. Samtidig finnes flere av de samme turene publisert i løsningen Ut.no gjennom andre aktører (kommuner, privatpersoner, idrettslag/foreninger mv.). Det vurderes hensiktsmessig å avslutte avtalen med outdooractive i løpet av 2022, både av driftsmessige årsaker og fordi det har dukket opp nye verktøy og muligheter for å ivareta formålet. Det er likevel av stor interesse å sikre produsert materiale i outdooractive for å kunne synliggjøre dette via nye besøkssider samt å inngå samarbeid med relevante aktører (turlag/foreninger mv.) gjennom Ut.no. Videre kan de nye besøkssider være en aktiv plattform som synliggjør prioriterte opplevelser/turer som ikke går på bekostning av verneverdier, som er et av hovedmål prosjektet «villrein fjellet som verdiskaper».

Det foreligger et forslag til avtale med Rådhuset Vingelen for å systematisere innsamling og lagring av info fra løsningen. Rådhuset Vingelen har tidligere vært engasjert i utvikling av materiale i Outtt og har erfaring fra arbeidet (vedlegg 4).

Samlet vurdering

Disponering midler villrein fjellet som verdiskaper, slutføring 2022

Hovedprosjekt	200 000
Turapp/alternative turmål	60 000
Gruvåsen	40 000
Delprosjekt	
Budal Bygdeutvikling	178 000
Foskleiva/Fossgruva - Dalsbygda	170 000
Gamle ferdselsveier - Farmannsfjellet	126 000
Sum:	774 000

Søknad om tilskudd til kulturminner og prosjekter i verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen. Prosjekt Gruvåsen med Fredrik IVs gruve.

Viser til brev fra Innlandet fylkeskommune, *Søknadsfrist for midler til kulturminner og prosjekter i verdensarvområdet Røros bergstad og Circumferensen*, 07.10.2021.

Tiltak: Skjøtsel og formidling av natur- og kulturarv i Gruvåsen.

Tiltakshaver/søker: Vangrøfta grunneierlag i samarbeid med Os kommune.

Andre samarbeidspartnere: Nasjonalparkstyret for Forollhogna, verdensarvrådet v/verdensarvkoordinator, Rørosmuseum, Vangrøfta Sti- og løypelag og Dalsbygda bygdekvinnelag.

Type tiltak: Det søkes om midler til skjøtelsesarbeid, utvikling og tilrettelegging av Gruvåsen som opplevelses- og formidlingssted (besøksmål og utsiktspunkt), der man kan formidle kunnskap om natur- og kulturarv i sammenheng. Tiltakene baserer seg på utredninger og råd gitt i vedlagte dokumenter (Miljøfaglig Utredning og forprosjekt utført av Norconsult).

Søknadsbeløp: 170 000,-

Lokasjon

Gruvåsen ligger i Dalsbygda i Os kommune. Området er en del av Røros kobberverks cirkumferens, og ligger omtrent 25 km. fra Røros sentrum. Gruvåsen er et flott utsiktspunkt 858 moh. med god sikt inn i Forollhogna nasjonalpark, Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområder, samt to naturreservat. Stedet er særlig egnet for formidling av sammenhengene mellom natur- og kulturarv, gruvedrift, gardsdrift og lokalsamfunn.

Bakgrunn

Det finnes spor etter menneskelig aktivitet i området rundt Gruvåsen som strekker seg helt tilbake til jernalder. På grunn av alle fangstgravene gikk stedet tidligere under navnet Gravåsen. Navneskiftet til Gruvåsen kom etter 1707 da bergskriver Peder Hiort etablerte gruvedrift etter funn av kobbermalm i området. Eierskap skiftet hender flere ganger, og gruva var i drift av og på fram til endelig nedleggelse under Røros kobberverk i 1908. Gjennom denne perioden har gruva, som fikk navnet Fredrik IVs gruve, bidratt med viktige arbeidsplasser og inntekter for lokalsamfunnet. Samtidig med gruvedriften ble det også drevet gardsdrift på toppen av Gruvåsen. Stedet har derfor også vært hjem og arbeidsplass for flere generasjoner, fram til siste beboer dro i 1813. Kun ei løe står igjen etter Gruvåsens bosetningshistorie, men det er fortsatt mulig å se spor etter tufter fra flere bygninger, og driften har satt sine varige spor på området. Kombinasjonen av gruvedrift, gardsdrift og transport av varer og råmaterialer, har skapt et unikt landskap med viktige kulturminner som forteller om en stor industriell satsing. I dag er Gruvåsen en del av et større tursti- og løypenett, og området er et populært turområde for lokalbefolkning og hyttefolk.

Det er i 2019 bevilget 60 000,- i verdensarvmidler til utarbeiding av forprosjekt for området. Arbeidet ble gjennomført av Norconsult. I tillegg mottok prosjektet støtte fra nasjonalparkstyret for Forollhogna (50 100,-), og Os kommune.

Tilstand

Gruvåsen er i dag preget av gjengroing, etter hvert som de tidligere engene og sporene etter gards- og gruvedrifta overtas av den omkringliggende bjørkeskogen. Det er foretatt flere vurderinger av stedet (se vedlegg) som slår fast at det er ønskelig at man reetablerer det åpne kulturlandskapet, og bevarer engfloraen. Det finnes mange stier og turruter ved Gruvåsen som benyttes til friluftaktiviteter av lokale og tilreisende. Området er tilrettelagt for besøkende med merka sti fra parkeringsplass. Toppen er relativt lett tilgjengelig da den ligger sentralt ved offentlig vei, og er del av et godt tilrettelagt helårs sti- og løypenett. Det er satt opp flere informasjonsposter i området. Nede ved veien, langs stien og ved det gamle gardsbruket og gruveanlegget. Alle er i behov av fornying og oppgradering. Gjengroingen og manglende tilrettelegging av området som turmål gjør Gruvåsen mindre tilgjengelig, og det ville vært fordelaktig å skape et mer åpent landskap med definerte turstier.

Nærmere beskrivelse av tiltak

Prosjektet vil ha en varighet på 4 år. Prosessen kan deles i to deler, hvor denne søknaden tar utgangspunkt i 2022 – 2023. Påfølgende to år drøftes under overskriften «videre arbeid». Med bakgrunn i vedlagte forprosjekt og naturfaglige forvaltningsråd om eksisterende forhold og anbefalte tiltak ved Gruvåsen ønskes det å gjennomføre følgende:

- Sette opp en detaljert framdriftsplan/tidsplan for rydding og skjøtselsarbeid innenfor området på 46 dekar, omtalt som naturtypelokalitet 1 og 2 i Miljøfaglig Utrednings forvaltningsråd, pluss adkomststi. Planen vil strekke seg over en 4-års periode, 2022 – 2025. Arbeidet koordineres av en prosjektkoordinator, som også vil være ansvarlig for oppfølging og samordning av tiltakene.
- Komme i gang med rydding/skjøtsel for tilbakeføring av kulturlandskapet i løpet av 2022. Det foreslås blant annet aktiv fjerning av trær og busker innenfor lokaliteten, og bevare og gjenskape de nesten vegetasjonsfrie slagghaugene og områdene rundt gruva, samt innføring av beite i hagemarkspartiene. Adkomststien ryddes. De ryddede områdene forutsettes opprettholdt som et variert og godt husdyrbeite. Dette vil være et løpende prosjekt fram til 2025. Arbeidet utføres av innleid personell og noe dugnadsinnsats. Alt skjøtselsarbeid dokumenteres underveis.

Vangrøfta grunneierlag v/ styret er prosjekteier og står for den formelle ledelsen - og kontakten ut mot berørte grunneiere og andre involverte instanser. Grunnet arbeidsomfanget prosjektet vil omfatte, er det behov for en prosjektkoordinator som vil være ansvarlig for oppfølging og koordinering av de enkelte tiltakene, og rapportering til styret i grunneierlaget. Det vil også være behov for en referansegruppe bestående av representanter fra blant annet grunneierlag, kommune, og natur- og kulturminneforvaltninga.

Vangrøfta grunneierlag og Os kommune er kjent med at det er planlagt utført arkeologiske registreringer i området i regi av Innlandet fylkeskommune. Framdriften av tiltakene må derfor tilpasses registreringsarbeidet, slik at man har full oversikt over kulturminner innenfor lokaliteten.

Videre arbeid

Prosjekt Gruvåsen med Fredrik IVs gruve vil foregå over flere år, og det vil bli behov for å søke om midler i flere omganger. Det er et stort behov for nye skilt og andre tiltak utover rydding og skjøtsel. Veiskilting og formidlings-/informasjonsskilting vil ha høy prioritet i neste fase av prosjektet, og det vil foreslås å iverksette et forprosjekt for skilting i Gruvåsen. Dette vil være et samarbeidsprosjekt mellom Os kommune, grunneierlaget, Rørosmuseet og nasjonalparkforvaltninga, der målsettinga er å sette opp nye skilt i løpet av 2024 - 2025. Prosjektkoordinator koordinerer arbeidet med forprosjektet, og søker om spillemidler for dette i 2023. I forkant av dette vil det bli nødvendig med historie- og kunnskapsinnsamling, og her er det muligheter for å innhente lokalkunnskap gjennom flere ressurspersoner – og instanser.

Det jobbes for tiden med mulighetene for å anlegge en gapahuk eller dagsturhytte til Gruvåsen. Eventuell skilting vil måtte tilpasse seg denne.

Potensielt vil man også kunne se nærmere på andre tiltak for området som nevnt i Norconsults forprosjekt. Eksempelvis vil sikring og vedlikehold av nettinggjerdene rundt gruveåpningene bli nødvendig, markering av hustuffer og legge fundamentering og informasjon til dampkjelen kan være ideer for videre arbeid.

Fordeler/verdiskaping/mål ved tiltak

I dag er Gruvåsen et interessant og variert kulturlandskap med tydelige spor etter både industrivirksomhetene, transportveiene og gardsdrifta. Potensialet for videre utvikling er spennende. Ved realisering av tiltakene vil Gruvåsen på sikt kunne løftes til å bli et mer attraktivt besøksmål og bidra til flotte turopplevelser, samtidig som man verner om kulturlandskap, kulturminner og biologiske verdier stedet innehar. Skjøtsel og videre tradisjonell drift av gruveområdet og tilstøtende eng sikrer unike verdier, både når det gjelder artsmangfold og områdets særegne utseende. Gjennom å tilrettelegge for ny formidling vil man kunne tilføye stedet spennende historier om liv og virke og sammenhengene mellom naturgrunnlaget og livet folk levde her. Tiltakene vil være i tråd med handlingsprogram fra både natur- og kulturminneforvaltninga.

Kostnadsoverslag og finansiering

Rydding av området vil gå over to sesonger - 2022 og 2023. Arbeidet utføres av innleid personell. Kostnaden per dekar anslås til kr. 5000,- (erfaringstall fra lignende arbeider i Vangrøftdalen). Prosjekt- og arbeidsledelse estimeres til ca. 1 månedsverk per år. Kostnadene fordeles over 2 år. Det søkes om kroner 170 000 for 2022. Midler fra nasjonalparkstyret er øremerket konkrete tilretteleggingstiltak som rydding og skjøtsel.

Egenandel

Os kommune	kr. 20 000
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	kr. 40 000
Dugnadsinnsats	kr. 50 000
<u>Sum</u>	<u>kr. 110 000</u>

Tilskudd

Prosjekterte midler post 79	<u>kr. 170 000</u>
-----------------------------	--------------------

Sammendrag finansiering

Sum egenandel	kr. 110 000
Sum midler post 79	kr. 170 000
<u>Sum total finansiering</u>	<u>kr. 280 000</u>
Egenandel %	39,29

Kostnader

Prosjektledelse	100 timer x kr. 500	kr. 50 000
Rydding og slått	46 daa x kr. 5000	kr. 230 000
<u>Sum kostnader</u>		<u>kr. 280 000</u>

Balanse

Inn/ut	0
--------	---

Sammenheng med andre planer

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Gruvåsen ligger i randsona til verneområdene i Forollhogna. Gruvåsen er et prioritert besøksmål i *besøksstrategi for verneområdene i Forollhogna*, med bakgrunn i områdets tilgjengelighet og potensiale for å formidle kunnskap om natur- og kulturarv.

Verdensarven Røros bergstad og Circumferensen

Gruvåsen med Fredrik IVs gruve har status som område med oppsluttende verdi innen verdensarven Røros bergstad og Circumferensen. *Forvaltningsplan for Røros Bergstad og Circumferensen 2019 – 2023* fastslår at oppsluttende verdier innen verdensarven skal sikres og ivaretas på en tilfredsstillende måte. Kommunens kulturminneplan vektlegger også tydeliggjøring av Os sentrale plass innenfor kobberverkets drift, samt synliggjøring og formidling av historie og kulturminner innenfor Circumferensen.

Vedlegg

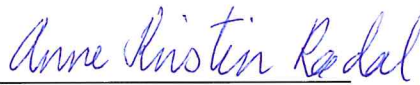
1. Forprosjekt Gruvåsen, Norconsult. Skjøtsel og tilrettelegging av kulturminner.
2. Miljøfaglig Utredning. Naturfaglige forvaltningsråd for Gruvåsen, Os kommune.

Os, 29.10.2021

Atle Berg

Vangrøfta grunneierlag SA

Anne Kristin Rødal

Os kommune

Deres ref:

Vår ref:
2020/20014-24

Dato:
29.03.2022

Vedtak Fordeling av tilskudd for 2022 til verdensarven Røros bergstad og Circumferensen – statsbudsjettet 2022, kapittel 1429, post 79 - Gruvåsen

---

Hovedutvalg for kulturs behandling av sak 12/2022 i møte den 09.03.2022:

Vi viser til søknad mottatt den 01.11.2021 om tilskudd fra statsbudsjettet 2022, kapittel 1429 post 79. Innlandet fylkeskommune har behandlet søknaden og anser at den oppfyller gjeldende vilkår for tilskudd. Se følgende link for hovedutvalg for kulturs behandling av saken:

<https://prod01.elementscloud.no/publikum/920717152/DmbMeeting/541>

Vedtak:

Innlandet fylkeskommune gir et tilskudd for 2022 på inntil

kroner 170 000,-

Tilskuddet skal brukes til følgende tiltak:

- Sette opp en detaljert 4-årsplan for skjøtsel av kulturmiljøet på Gruvåsen
- Hogst og vegetasjonsskjøtsel på Gruvåsen i sesongen 2022

Vilkår

I tillegg til vedlagte *Forskrift om tilskudd til verdensarv* gjelder med følgende vilkår:

- Skjøtselsarbeidet skal ikke igangsettes før det er gjennomført kulturminneregistreringer i området
- Hogst og skjøtsel skal utføres skånsomt og uten skade på kulturminnene
- Skjøtselsplanen skal godkjennes av Innlandet fylkeskommune
- Vi forutsetter at dere innhenter nødvendige tillatelser hos rette myndigheter.
- Tilskuddet/Tilsagnet gjelder i 3 – tre år. Etter dette faller tilskuddet automatisk bort jfr. vedlagte retningslinjer og vilkår.

Ta kontakt hvis det oppstår endringer i prosjektet. Vi vil vurdere om vi kan godkjenne endringer i bruken av tilskuddet.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker fra du har mottatt vedtaket. Begrunnet klage sendes til post@innlandetfylke.no

Begrunnelse for tildelingen

Forvaltningsansvaret for tilskuddsordningen post 79 Verdensarv ble delegert til fylkeskommunene høsten 2021. 2022 er første året Innlandet fylkeskommune har ansvaret for denne ordningen.

Tilskuddsordningen for verdensarv skal bidra til å oppfylle Norges forpliktelser etter Unescos verdensarvkonvensjon av 1972 og medvirke til at verdensarvområdene utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innen natur- og kulturmiljøforvaltning når det gjelder tilstand, forvaltning og formell beskyttelse.

Tilskuddspotten til fordeling er i 2022 knappere enn tidligere år, og prioritering mellom de ulike tiltakene er basert på behov for istandsetting samt satsninger nedfelt i forvaltningsplanen for Røros bergstad og Circumferensen.

Gruvåsen regnes som oppsluttende verdi for verdensarven Røros Bergstad og Circumferensen. Prosjektet er i tråd med forvaltningsplanen for verdensarven Røros Bergstad og Circumferensen. Prosjektet bidrar til ny kunnskap om verdensarven, stimulerer lokalt engasjement og bidrar til å formidling av verdensarvverdiene.

Tilskuddsforvalter har rett til å føre kontroll

Vi kan kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt, gjennom å

- a. kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon
- b. innhente opplysninger fra andre myndigheter som har adgang til å utlevere opplysningene
- c. gjennomføre stedlig tilsyn eller befarings underveis eller etter ferdigstilling

Hele eller deler av tilskuddet kan holdes tilbake frem til du har levert tilstrekkelig informasjon som viser at tiltaket er gjennomført etter vilkårene. Der tilskuddet overstiger de faktiske kostnadene ved tiltaket, kan det overskytende kreves tilbakebetalt.

Utbetaling

Utbetaling skal som hovedregel skje etterskuddsvis, etter anmodning fra tilskuddsmottaker på dokumenterte utgifter. Utbetalingsanmodningen skal inneholde en statusoppdatering, dokumentasjon på gjennomført tiltak med bilder og kopi av fakturaer. Ved sluttutbetaling skal anmodningen inneholde en sluttrapport og et regnskapssammendrag. Utbetalingsanmodning sendes til post@innlandetfylke.no.

Øvrige retningslinjer og vilkår

Vi viser til Forskrift om tilskudd til verdensarv for utfyllende informasjon om rettigheter og plikter knyttet til tilskudd:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-08-13-2514?q=tilskudd%20verdensarv>

Det er viktig at dere setter dere godt inn i forskriften. Det er en forutsetning for utbetaling av tilskudd at vilkårene i dette brevet og i vedlegget er fulgt.

Med vennlig hilsen

Torill Nygård
Enhetsleder Bygg og Landskap

Thea Sørensen
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:
RIKSANTIKVAREN

Beløp	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt
170 000	500200	31003	147000	52501

Rapport regnskap 2020 og 2021

Utbetalt tilskudd
Tilskudd villrein fjellet

Hovedprosjekt	Infopunktet	Turappgrupp	Parkering	SUM	
	kr	150 000,00	kr 100 000,00	kr 35 000,00	kr 285 000,00

Kostnader

Totale kostnader (se vedlagte regnskap) kr 4 796,00 kr 92 285,00 kr 27 563,00 kr 40 962,00 **kr 165 606,00** (fratrukket varekjøp)

Sum **kr 165 606,00**

Annen finansiering og dugnadsinnsats

Andre tilskudd	kr	40 000,00			kr 40 000,00
Overskudd varer, infopunkt		kr 6 662,00			kr 6 662,00
Dugnadsinnsats	kr	15 900,00	kr 78 600,00	kr 18 600,00	kr 161 100,00
				Sum	kr 207 762,00

Gjenstående tilskudd kr 119 394,00

Totalt kr. kr 119 394,00

110.000 blir utbetalt nå. Gjenstår å bruke 177.000
177.000 må brukes opp i år.

Gjenstående prosjekter:

Parkering tåggåmoen	kr	10 000,00	
Parkering høgkittilen, litjvollen (litt større parkering)	kr	20 000,00	
Skilting skitraseer og de to turene nevnt over, ca. 50 skilt	kr	15 000,00	
Montere lastkapell på to hengre (bord/stoler til utlån)	kr	20 000,00	(20.000 innkjøp, montering på dugnad)
Restaurering evenstadovnen, museumslaget	kr	31 000,00	
Infopunktet 2022	kr	40 000,00	
Grusing parkering rundt de tre toalettene i seterdalene	kr	25 000,00	ca 8000 pr lass
Plastikk og utstyr til torvtak, 4 stk	kr	6 000,00	
Skilt parkering skiløyper	kr	10 000,00	
SUM	kr	<u>177 000,00</u>	

Dugnadsinnsats

Turappgruppe
Berit og Ingrid Broen 38
Styringsgruppe 24

Parkering
Berit og Ingrid Broen 40
Se liste 60
Graving 18.000

Infopunkt
Se liste 262

Hovedprosjekt
Se liste 53

SUM 477

Tiltak

Parkering tåggåmoen
Parkering høgkittilen, litjvollen (litt større parkering), kontakt Per Stian
Høgkittilen, gå opp rute, skrive beskrivelse og sende til nasjonalparkstyret
Pilgrimsbua, gå opp rute.
Skilting skitraseer og de to turene nevnt over, ca. 50 skilt. Kalle inn turkjørere til møte, og avtale med Ivar
Montere lastkapell på to hengre (bord/stoler til utlån)
Restaurering evenstadovnen, museumslaget. Utbetal støtte
Infopunktet 2022. Skrive leiekontrakt, søke etter folk, ansettelse, oppfølging gjennom sommeren

Grusing parkering rundt de tre toalettene i seterdalene, bestille grus og avtale med seterveiene
Plastikk og utstyr til torvtak, 4 stk. Avtale med veilagene.
Skilt parkering skiløyper. Kalle inn til møte med Joar Bakken og løypekjerne.

Ansvarlig

Ole
Ole
Gunhild
Jon
Ole
Ole, med bistand til montering
Esten (utbetaling), Ole (gir beskjed til museumslaget)
Siv (enn så lenge). Ole Martin/Esten i sommer, med bistand fra andre.
(Fordele ukene innad i styret før sommeren)
Ole
Ole eller Siv
Ole Martin og Ole

Gjennomføres

Før sommeren
Før sommeren
I løpet av sommeren
I løpet av sommeren
Før sommeren
Før neste vinter
Så snart som mulig
Sommeren

Høsten 2022

Rammeavtale om oppdrag

Disse betingelsene gjelder for leveranse av tjenester fra Rådhuset Vingelen AS. Tjenestene utføres etter spesifikasjoner fra kunden og under kundens ledelse og kontroll.

Oppdrag:	Startes dato	Avsluttes dato
Publisering/utlegging av turer i turapp	20.04.2022	

Oppdragsgiver	Oppdragstaker
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	Rådhuset Vingelen AS
	v/seniorrådgiver Hege Hovd
	Sagmoen 3
	2542 Vingelen
Telefon:	Telefon: 41 54 84 65
Epost:	Epost: hege@radhusetvingelen.no
Org.nr.	Org.nr. 842 611 792

Kontaktperson oppdragsgiver:	Hans Bull	Kontaktperson Rådhuset Vingelen	Hege Hovd
Telefon:	98 63 25 45	Telefon:	41548465
epost:	buhan@statsforvalteren.no	epost:	hege@radhusetvingelen.no
Adresse:		Adresse:	Sagmoen 3, 2542 Vingelen

Utfyllende informasjon om oppdraget

Oppdraget omfatter bl.a. å bistå med informasjon mht kontaktpersoner, tekst, bilder mm ifm turer i Forollhogna-området og å ivareta informasjon og opplysninger som ligger i turapp-løsningen. Arbeidsoppgavene kan utvides etter nærmere avtale.

Priser og betalingsvilkår

Timepris: Kr 1100,- eks mva.

Eventuell reisetid faktureres kr 670,- eks. mva. I tillegg faktureres reiseutgifter i hht. statens satser.

I første omgang omfatter oppdragsavtalen en ramme på 20 000 kr (eks. mva) som omfatter:

- Finne kontaktinfo for innholdsleverandører til turapp, og videresende til Hans
- Sjekke om det finnes bilder innfallsport Hessdalen
- Sjekk hva som ligger tilgjengelig av info i turapp-løsningen, som kan hentes ut direkte.
- Lage prioriteringsliste (prioritere noen turer for hver innfallsport) i samarbeid med Hans
- Systematisk innsamling og lagring av info fra løsningen

Arbeidet gjennomføres i samråd/samarbeid med nasjonalparkforvalter.

Rammen kan vise seg å være i minste laget for å kunne ferdigstille oppdraget på en tilfredsstillende måte, eller det kan dukke opp nye arbeidsoppgaver underveis. Skulle det oppstå behov for å bruke flere timer, vil timer utover rammen faktureres etter avtalt timepris. Dette skjer kun etter avtale med oppdragsgiver. Oppdragsgiver vil holdes løpende informert om status på timeforbruk.

Oppdraget faktureres månedsvis etter medgått tid. Ved betalingsforsinkelse i henhold til avtalen kan oppdragstaker kreve rente i henhold til lov om renter ved forsinket betaling av 19. des. 1976 nr. 100.

Alle priser er oppgitt ekskl. mva.

Tilleggsinformasjon:

Faktura stiles til Nasjonalparkstyret for Forollhogna, og sendes på epost til buhan@statsforvalteren.no

Underskrift Kunde

Underskrift Rådhuset Vingelen

**rådhuset
vingelen**

Med blokkbokstaver
Hans Bull
Dato 02.05.22.

Med blokkbokstaver
Hege Hovd
Dato 02.05.22.

VILLREINFJELLET SOM VERDISKAPER «FOROLLHOGNA – DET HELE FJELLET»

1. Prosjektledelse/prosjektstyring, administrasjon og økonomi oppfølging

Organisering og eierskap

Hovedeier av prosjektet:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna i samarbeid med lokale aktører (ansvarlig delprosjekt og oppdragstakere).

Hovedprosjekt kunnskapsformidling:

Film og digitale fortellinger

Oppdragstaker Norsk Villreinsenter Sør

Tiltak kunnskapsformidling natur- og kulturarv

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Delprosjekt:

1. Delprosjekt Budalen, ansvarlig: Budal bygdeutvikling
2. Delprosjekt Fossgruva – Fosskleiva, ansvarlig: Dalsbygda skole og lokal prosjektgruppe
3. Delprosjekt Kvikne, ansvarlig: Stiftelsen Vollan Gård

Samarbeidsaktører:

Statens naturoppsyn (SNO), Innlandet fylkeskommune, Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen i Innlandet, Fylkesmannen i Trøndelag, 7 kommuner, Villreinnemd og villreinutvalg, Norsk villreinsenter, SNO, lokale aktører.

Regnskap

Regnskap for hele prosjektet samlet føres i Os kommune. Delprosjektene får utbetalt delbeløp etter hvert som de kan dokumentere framdrift og nødvendig dokumentasjon av egenandel (50%). De fører så eget spesifisert regnskap for delprosjektene lokalt og disse rapporterer tilbake til nasjonalparkstyret og Os kommune.

Generelt:

- Fremdrift i hovedprosjekt og delprosjektene rapporteres til nasjonalparkstyret som hovedeier av prosjektet «Forollhogna – det hele fjellet».
- Nasjonalparkforvalterne følger opp hovedprosjekt og delprosjekt på vegne av nasjonalparkstyret som formell søker og overordna ansvarlig for prosjektene. Dette arbeidet inngår som egenandel i hovedprosjekt og delprosjekt.
- Nasjonalparkforvalterne deltar begge i egen *arbeidsgruppe* i hovedprosjekt kunnskapsformidling – film og digitale fortellinger.
- Kommunene bidrar gjennom administrativt kontaktutvalg (representanter for alle kommuner og fylkeskommuner).

Prosjektansvarlige – fordeling av ansvar for oppfølging fra nasjonalparkstyret

Oppfølging av delprosjekt

Nasjonalparkforvalterne i Forollhogna har fordelt oppfølgingen av de ulike prosjektene mellom seg. Vi ser at det er behov for å følge prosjektene underveis med møter i prosjektgrupper eller med de ansvarlige for de ulike delprosjektene.

På bakgrunn av skifte av forvalter i Forollhogna i 2021 og vakanse i stilling har det for prosjektåret vært mindre oppfølging av verdiskapningsprosjektet. Dette i kombinasjon med pandemi har resultert i at førstehåndskontakten og fremgang i prosjektene har vært begrenset.

	Hovedprosjekt og delprosjekter	Hovedkontakt
1.	Samla økonomi og prosjektrapportering for «Forollhogna – det hele fjellet»	Hans Bull
2.	Hovedprosjekt kunnskapsformidling: Film og digitale fortellinger (Norsk villreinsenter Sør) Formidlingstiltak i regi av nasjonalparkstyret	Eli Grete Nisja Hans Bull
3.	Delprosjekt Kvikne (Fermannsleia)	Eli Grete Nisja
4.	Delprosjekt Foskleiva/Fossgruva (Dalsbygda skole med lokal arbeidsgruppe)	Hans Bull
5.	Delprosjekt Budalen (Budal bygdeutvikling)	Hans Bull

Prosjekt villrein fjellet	2017	2018	2019	2020	2021	Total
Villrein fjellet inntekter	950 000	700 000	700 000	600 000	250 000	3 200 000
Hovedprosjekt, utgifter: Film, digitale fortellinger	-	- 330 796	-156 796	-20 295	-322 118	-830 005
Delprosjekt, utgifter						
Budalen	-	-285 000	-210 00	-	-	-495 000
Kvikne	-	-98 000	-20 250	- 15 000	-15 000	-148 250
Foskleiva/Fossgruva	-21 375	-112 510	-56 000	-25 077	-1 020	-216 407
SUM utgifter	-21 375	-826 306	-443 471	-60 373	-338 138	-1 689 663

Hovedprosjekt

Det fremgår ingen nye momenter i forhold til levert delrapport jf. 15.02.2021. Det er utbetalt prosjektmidler i 2021 for arbeid utført i 2020.

Hovedprosjektet vil ha som mål å systematisere resultatene for publisering i 2022.

Budsjett	2017	2018	2019	2020 - 2021	Tot.
Samla kostnader	100.000	150.000	150.000	150.000	550 000
Egenandel	50.000	75.000	75.000	75.000	275 000
Tilsagn	50.000	75.000	75.000	75.000	275 000
Regnskapsoversikt					
Rapportert bruk fra delprosjekt	100.000	64595	31.200		
Egenandel/eget arbeid	50.000	32.297,5	10.950		
Omsøkt tilskudd fra "villreinfjellet"	50.000	32.297,5			
Delutbetaling av tilskudd	50.000	32.297,5	20.250	30.000	
Rest tilskudd for mulig disponering i 2022:					67. 452

Rapport fra Budal Bygdeutvikling:

Rapport villreinfjellet som verdiskaper

Rapport fra Budal Bygdeutvikling for året 2021 og noen tanker om videre drift av prosjektet.

Laget har i 2021 hatt en noe redusert aktivitet p.g.a. koronarestriksjoner. Tross dette har laget gjennomført enkelte store prosjekter.

Info-punkt:

Turistkontoret var åpent alle hverdager i ca. 2 mnd. Stillingen var besatt av en ungdom fra bygda. I tillegg til informasjon til turister om stedet og aktuelle turmål, var det utsalg av lokal husflid og bøker av lokale forfattere. Det var også anledning til å kjøpe seg kaffe for de som ønsket det. Den ansatte ved info-punktet har i tillegg hatt ansvar for renhold og tilsyn på publikumstolettene som er satt ut ved strategiske turmål i seterdalene. Fjellstyret i Budalen har nå finansiert et fjerde do for seterdalene, som Bygdeutviklinga har sagt seg villig til å ta vask og tilsyn av. Laget har søkt om UKL-midler til drift av toalettene. Dette fikk vi også i 2021.

Planen for 2022 er å skaffe finansiering til at kontoret kan holdes åpent når setervegene er åpne. I 2021 endret vi åpningstidene for infopunktet. Vi hadde tre ukedager + lørdag, dette medførte mye mere besøk og blir nok videreført for 2022. Vi ser også for oss at vi kan ta oss av hytteutleie og salg av fiskekort, dette skal vi se på til 2022.

Turmål:

Det er i 2021 jobbet med et tumål til Høgkittelen, det er ryddet litt trase, men mangler oppgang av trase, merking og noe godkjenning til grunneiere. Flere turer er under arbeid, Pilegrimsbua og Søt fjellet. Her gjenstår noe merking, parkering og rydding av trase. Flere turmål er under planlegging, men her mangler tilbakemelding fra noen grunneiere. Alle som kjører løyper utenom hovedtraseene har fått tilbud om skilt til merking. Målet er at disse skal opp vinteren 2021/22.

**Nasjonalparkstyret
for Forollhogna**Filmprosjekt:

Filmprosjektet om jernbrenning ble gjennomført ei helg sommeren 2020, og skulle førstegangsvises våren 2021. Korona restriksjoner satte en stopper for dette, men vi prøver igjen i 2022. Vi håper at nasjonalparkstyret stiller på dette arrangementet i lag med oss.

Parkering/vei:

Toalettene vi bygde til seterveiene er kommet godt i gang, vask og renhold fungerer godt. Her gjenstår arbeid med å legge torv på husene. Dette vil bli gjennomført i 2022. Dette har blitt et svært positivt tiltak for fjellturistene, lokale jegere og seterbrukere. Vi har også tatt på oss renhold av fjellstyrets toalett ved Hiåvollan.

Restaurering av Evenstadvn:

I samarbeid med Budal Museumslag har vi startet et prosjekt med restaurering av jernbrennerovnen og bygging av to gapahuker i tilknytning til ovnen. Dette prosjektet er forsinket grunnet koronaen, men vi håper å være i gang våren 2022. Tegninger og materialer til gapahukene er på plass. Gapahukene vil bli bygd hos Ståle Solem og montert på Museumssetra i ettertid. Dette prosjektet er egentlig utenom Villreinfjellprosjektet, men vil være et positivt bidrag til formålet i villreinfjellet.

Økonomi

Budsjett	2017	2018	2019	2020-2021
Samla kostnader	570.000	420.000	370.000	200.000
Egenandel, eget arbeid og annen finansiering	285.000	210.000	185.000	100.000
Tilsagn villreinfjellet	285.000	210.000	185.000	100.000
Regnskapsoversikt 2017 – 2019:				
Egenandel dugnad møter, befaringer, planlegging, vertskap, utførende arbeid med gjennomføring av ulike fysiske tiltak (dugnadslister foreligger som del av regnskap)		150.000	223.000	
Egenandel/annen arbeidsinnsats kommune, statskog, np-forvalter, SNO		30.000	15.000	
Tilskudd fra Midtre Gauldal kommune		110.000	25.000	
SUM		290.000	263.000	
Utbetalt del av tilskudd villreinfjellet		285.000	210.000	*
Rest for videreføring til 2022		210.000	185.000	

Utbetaling av rest:

Bjørkan regnskap har kostnadsført prosjektet. Nasjonalparkstyret avventer utbetaling da samlede lister ligger klart.

Budsjett	2017	2018	2019	2020-2021
Samla kostnader	570.000	420.000	370.000	200.000
Egenandel, eget arbeid og annen finansiering	285.000	210.000	185.000	100.000
Tilsagn villreinfjellet	285.000	210.000	185.000	100.000
Regnskapsoversikt 2017 – 2019:				
Egenandel dugnad møter, befaringer, planlegging, vertskap, utførende arbeid med gjennomføring av ulike fysiske tiltak (dugnadslister foreligger som del av regnskap)		150.000	223.000	
Egenandel/annen arbeidsinnsats kommune, statskog , np-forvalter, SNO		30.000	15.000	
Tilskudd fra Midtre Gauldal kommune		110.000	25.000	
SUM		290.000	263.000	
Utbetalt del av tilskudd villreinfjellet		285.000	210.000	*
Rest for videreføring til 2020		210.000	185.000	

Forollhogna – det hele fjellet, delprosjekt Fossgruva

Dette vil vi gjennomføre 2022:

Tiltak:	Reelle kostn [Rensfjellet]	Dugnad [Skola, gr.eiere, koord]
Tidligere opparbeidet dugnadsarbeid		20000 80t
Rydding av sti Villa-Gruvrabben, Stollen og toppen av Gruvrabben (NB: Godkjenning av grunneierne)		25000 60t
Planlegging, søknader og rapportering av prosjektet (prosj.koord.)	45000	10000 40t
Benker, 4 stk. inkl. frakt og plassering	10000	5000 20t
Infoskilt, inkl. grafisk arb.	65000	15000 60t
Veiskilting, inkl. stolper, grafisk arb. inkl. oppsetting	30000	10000 40t
Godtgjøring, dugnadshjelp (klassekasse)	10000	
Godtgjøring, dugnadshjelp (grunneiere)	10000	
SUM	170000	85000 50 %

Vi søker herved om kr. 170.000,- utbetalt fra "Forollhogna - det hele fjellet"-prosjektet for 2022.

Ber om at Nasjonalparkstyret fortsatt står ansvarlig for regnskap

Os, 2022-06-14

For arbeidsgruppa, Atle Berg
Prosjektkoordinator (sign.)